

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreană, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chisețeană, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediană, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Riureana (Cap.-Măndăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Timișana, Tîbleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vuțurul (Sănmărtin), Vuțurul (Tășnad), Zărăndeana, Zlăneana, Zorile.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 filieri.

Intelectualii noștri și scumpetea traiului.

Chestiunea scumpetei preocupă astăzi în modul cel mai intensiv pe toată lumea, atât dela noi, cât și din străinătate, atât în statele beligerante, cât și în cele neutrale. Și nu fără motiv. Prețurile alimentelor și ale articolelor celor mai necesare pentru traiu au ajuns, aproape pretutindenea, limite, pe cari cu greu și le-ar fi putut închipui chiar și cea mai largă fantazie. Grâul, porumbul și făina, aceste produse, menite să ne deie «pâinea cea de toate zilele» au astăzi prețuri duble, față de cum aveau înainte de războiu. Tot asemenea laptele, ouăle și legumele de tot soiul. Carnea și unsoarea se plătesc îndoit și întreit, iar unele articole de băcănie și-au urcat prețurile cu 2—300%. Imbrăcămintea și încălțăminte este de două și de trei ori mai scumpă ca mai înainte, iar încălzitul încă nu rămâne cu mult sub aceste limite.

Intre astfel de împrejurări nu e mirare, dacă, cum am zis mai sus, toată lumea, particularii, instituțiunii, corporațiunii și state, se preocupă de chestia scumpetei, mai cu seamă, că față de cheltuielile enorme, ce le reclamă astăzi traiul de toate zilele, veniturile în cea mai mare parte a lor și pentru o bună parte a societății, nu s'au urcat față de trecut cu aproape nimic. Abstracție făcând dela poporul agricol, pentru care scumpetea a devenit un adevărat izvor de câștig și abstracție făcând dela liferanții armatelor, sunt foarte puțini acei favorizați ai soartei, ale căror venituri și câștiguri în aceste vremuri grele, să fi putut ține

pas progresiv, cu modul, în care s'a urcat scumpetea traiului.

La noi la Români, chestiunea scumpetei până acum s'a tractat puțin în publicitate, deși ea este o povară foarte grea pentru o însemnată parte a poporului nostru și în prima linie pentru clasele intelectuale, care trăiesc din funcțiuni cu retribuțiuni fixe, sau din profesii cu câștiguri limitate. La noi, intelectualii sunt aceia, cari sufer mai mult din cauza scumpetei, de care vorbim. E timpul suprem deci, ca cei chemați, să se ocupe în mod serios și la noi de această chestiune, să caute să o rezolveze în mod corăspunșător, firește conform puterilor de care dispunem și împrejurărilor specifice ale modestei și nepretenzivei noastre vieți românești.

Față de scumpetea insuportabilă a zilelor noastre, în primul rând la noi la Români trebuie să se impună cruțarea cea mai extremă și cumpătarea cea mai desăvârșită. Fiecare trebuie să-și reducă trebuințele traiului la strictul necesar, abandonând orice cheltuieli, cari astăzi nu sunt de absolută trebuință pentru existență. În deosebi se impune să ne reținem dela orice distracții și plăceri, chiar și dela cele mai nevinovate din trecut, pentru că astăzi satisfacerea acestora pretinde astfel de cheltuieli, încât nu mai pot fi trecute cu vederea. Cafenelele de prin orașele noastre mai mari și restaurantele de prin cele mai mici, aceste localități, în care mulți din intelectualii noștri obicinuesc a petrece o bună parte a zilei, reclamă jertfe, pe cari e păcat a le aduce azi, când abea putem răsbi cu cheltuielile pentru

alimentațiune. Tot asemenea și celelalte cheltuieli ce cad în aceasta, sau altă categorie similară. În împrejurările de astăzi suntem siguri, nimenea nu va putea face obiect de critică serioasă faptul, că îmbrăcămintea noastră nu mai poate fi ca în trecut și că hainele vechi înlocuiesc cât mai mult pe cele nouă.

Dar oricât de mare ar fi cruțarea și cumpătarea ce ne-am impune-o, trebuie să recunoaștem, că fără o oare-care urcare a veniturilor, intelectualilor noștri le este aproape imposibil să facă față cheltuielilor enorme, pe cari le reclamă chiar și cel mai simplu traiu, chiar și cea mai simplă îmbrăcămintă. Aceasta o simțim cu toții și de sigur, că multe dintre instituțiunile noastre, care au în serviciul lor intelectuali români, vor fi făcut deja și până acuma ceva pentru ajutorarea lor, urcându-le într'o formă sau alta retribuțiunile. Avem cunoștință exactă, că la unele instituțiuni sau acordat deja adause de 10—15% pentru funcționari și peste tot pentru cei aplicați în serviciul lor. Dar, că li s'au dat la unii, nu e suficient. Trebuie pornită o mișcare generală, care să facă cu puțință suportarea scumpetei pentru toți intelectualii noștri, așa după cum vedem, că se face aceasta astăzi pretutindenea la noi și în străinătate. Tocmai în zilele acestea avem prilej să vedem, cum statul de ex. face însemnate îmbunătățiri pentru funcționarii publici. În sensul proiectului de lege relativ la ajutorul pentru război al funcționarilor publici, proiect care se discută de prezent în dieta țării, se vor acorda însemnate adausuri de scumpete. Funcționarii mai mici, acei cu salar de mai puțin de 3,800.— Cor. vor primi un adaus de 35% a salarului lor, minimum însă 600.— Cor. anual. Cei cu salar de 3,800.— Cor., însă mai mic, ca 7,200.— Cor., vor primi un adaus de 30%, iar cei cu salare de 7,200.— Cor. și mai mult, vor primi 25%. Servitorii și impiegații inferiori, deasemenea vor primi 35%, minimum însă 300 Coroane. Iată în chipul acesta intenționează statul să vină în ajutorul funcționarilor publici în împrejurările grele ale zilelor noastre. Dar pe lângă aceste adause, se intenționează ca tuturor funcționarilor să li se deie în decursul lunilor August ori Septemvrie avansuri corăspunsătoare de aprovizionare, cu scop de a-și putea procura la timp potrivit rezervele alimentare pentru iarnă.

Ne dăm bine seama, că ceea-ce poate face statul, nu o vor putea face instituțiunile noastre românești, a căror mijloace sunt destul de limitate. Cu toate acestea, de făcut va trebui să se facă și la noi oarecare adause temporale de scumpete, pentru toți cei aplicați în serviciul instituțiunilor noastre românești. Noi nu

ne vom putea lua după sistemul întrebuințat la ajutorarea funcționarilor de stat. La noi ajutoarele vor trebui să se tracteze individual și nu după șeme fixe. La noi va trebui înainte de toate să se facă deosebirea între funcționarii căsătoriți și familiști și între cei neînsurați, fără familie, deosebire, care la stat, deși s'a recunoscut de bună, din diferite motive, nu s'a putut aplica. Trebuințele celor căsătoriți și familiști sunt cu mult mai mari, ca ale celorlalți. Prin aceasta nu voim să zicem, că traiul pentru cei neînsurați nu ar fi mai greu, ca mai înainte de războiu. Tot ce voim să scoatem la iveală este faptul, că un funcționar neînsurat de ex. își poate impune cu mult mai mult cumpăt în cheltuielile sale decât un familist, la care cheltuielile neapărat de lipsă sunt cu mult mai multe și cu mult mai mari. Tocmai deaceia părerea noastră este, ca instituțiunile noastre, la toată întâmplarea să țină seamă de această diferențiere și în prima linie să vină în ajutorul celor cu familie.

Nu voim și nici nu putem să facem propuneri concrete cu privire la modalitățile, după cari instituțiunile noastre sunt chemate să vină în ajutorul celorce stau în serviciul lor în aceste vremuri grele. Suntem siguri, că fiecare dintre ele va afla calea cea mai potrivită pentru a-și îndeplini datorința în această privință. Tot ce ținem să mai spunem este, că pentru a se satisface cerințelor juste și greutăților mari din zilele noastre, va trebui să se treacă peste multe din considerațiunile, cari puteau fi cu drept cuvânt invocate, în trecut. Astfel, instituțiunile noastre de credit, căci la acestea ne gândim în prima linie, pentru a veni în ajutorul funcționarilor lor, nu vor trebui să se înpăimânte, nici chiar de o eventuală reducere a profitului. Tot asemenea instituțiunile cu bugete fixe, încă nu va fi consult să se țină strict de limitele bugetare. O depășire a sumelor bugetare în scopul celor arătate până aici, va primi de sigur aprobarea oricărui om înțeleghător. În sfârșit să nu se uite, că greutățile insuportabile din zilele noastre trebuiesc să fie într'o formă sau alta ușurate, dacă voim să prevenim din vreme alte năcazuri.

Acestea am voit de astădată să spunem cu privire la chestiunea intelectualilor noștri, față de scumpetea ce ne stăpânește atât de mult. Lăsăm chestiunea la buna apreciere a singuraticelor noastre instituțiuni, dela care presupunem destulă pricepere și bunăvoință, pentru a o rezolvi însele în mod corăspunsător cu mijloacele de cari pot dispune și cu modestele trebuințe, la care știu să se rezigneze intelectualii noștri.

Ordonanța guvernului privitoare la cumpărările de bucate și făină.

Guvernul a emis cu data de 30 Iunie a. e., sub Nr. 2117/916 M. E., o ordonanță cu privire la legitimațiile de cumpărare și certificatele de măcinat stabilite în ordonanța Nr. 1750/1916 M. E. cum și cu privire la prevederea populației cu bucate și făină prin mijlocirea organelor publice și cu privire la înștiințarea prisosului de produse.

Ordonanța conține următoarele dispoziții:

I. Legitimațiile în scopul procurării de produse pentru trebuințele casei și de grâu pentru trebuințele economiei.

§ 1. Producătorul și neproducătorul, îndreptățit să cumpere în înțelesul §-ului 5 al ordonanței Nr. 1750/1916 M. E.,* poate cumpăra pentru trebuința casei sale grâu, săcară, îndoitori (grâu mestecat), meu și orz, iar pentru trebuințele economiei sale grâu, direct dela producător, cu încunjurarea oricărui mijlocitor, — numai cu o legitimație dela primăria comunei unde se află locuința sa, și anume numai pe teritoriul comunei (orașului) a căreia primărie a dat legitimația, cum și pe teritoriul comunei (orașului) aparținătoare comitatului asupra căruia se extinde valabilitatea legitimației de cumpărare pe temeiul alineatului 2 din §-ul 5 al citatei ordonanțe.

Partida poate să ceară legitimația de cumpărare sau deodată pentru cumpărarea întregii cantități a trebuinței sale casnice, cum și a trebuinței sale economice de grâu pe timpul dela 16 August 1916 până la 15 August 1917 într-o singură poziție, sau o poate cere pentru cumpărarea în rate anumite, însă nu mai mici de câte 100 kgr. și, în cazul din urmă, rugarea să și-o înainteze sau pentru cumpărarea deodată a întregii cantități, sau pentru cumpărarea din timp în timp a cantităților singuraticice. Când partida cere o legitimație pentru cumpărarea de cantități primăria comunală are să controleze, dacă cantitățile de produse, ce se pot cumpăra pe temeiul legitimației de cumpărare date, nu întrec în înțelesul dispozițiilor legale măsura trebuinței casnice ce i se cuvine partidei. Când un producător cere legitimație de cumpărare, el trebuie să arate în mod corăspunsător, că producția proprie nu e de ajuns pentru acoperirea trebuinței sale casnice și a celei economice în ce privește grâul.

Legitimația de cumpărare nu e transmisibilă și pe temeiul aceleia poate cumpăra exclusiv numai acela pentru care e dată.

Cumpărătorul are să dea legitimația de cumpărare vânzătorului cu ocazia cumpărării, acesta are apoi să primească și păstreze legitimația pentru justificarea sa.

§ 2. Acela, pentru care primăria comunală a dat, în temeiul §-ului 1, o legitimație de cumpărare, poate

să cumpere cantitatea de produse pentru care i s'a dat îndreptățire, întrucât nu a fost luat în lista persoanelor de a căror aprovizionare îngrijesc organele publice.

Întrucât însă cantitățile de produse, pentru cari s'a dat legitimație de cumpărare nu s'au putut cumpăra până cel mai târziu la 15 Octombrie 1916, primăria, înapoiindu-i-se aceste legitimații, va trece partida în lista persoanelor de a căror aprovizionare se îngrijesc organele publice.

Dacă proprietarul unei legitimații de cumpărare nu poate să cumpere deodată cantitatea de produse cerută atunci el nu poate folosi legitimația de cumpărare, ci trebuie să ceară o altă legitimație. Conform acestora cumpărătorul nu poate să cumpere mai puțin sau mai mult, decât cantitatea de produse, la care îl îndreptățește legitimația. De asemenea nici producătorul nu poate să vândă mai puțin sau mai mult.

§ 3. Primăria comunală are să poarte o listă exactă asupra legitimațiilor de cumpărare.

II. Legitimația pentru procurarea săcării, îndoiturii, meiului, orzului și ovășului pentru trebuințele economice.

§ 4. Producătorul și neproducătorul îndreptățit la cumpărare pe temeiul §-ului 5 al ordonanței Nr. 1750/1916, poate procura săcară, îndoitori, meu, orz și ovăș pentru trebuința economiei proprii, direct dela producător marfă gata, cu încunjurarea oricărui mijlocitor, — numai cu o legitimație de cumpărare dată de primpretorele cercului căruia aparține locuința sa. Primpretorele poate să dea partidei legitimație de cumpărare numai în temeiul unei rugări motivată și vidimată de primăria comunală. Primpretorele poate să ceară cu privire la constatarea trebuinței și părerea inspectorului economic competent și în cazuri motivate să-i reducă partidei cantitatea de produse cerută.

Partida poate să ceară liberarea legitimației de cumpărare sau pentru cumpărarea deodată a întregii sale trebuințe dela 16 August 1916 până la 15 August 1917 sau pentru cumpărarea în rate hotărâte de câte 500 kgr., însă nu mai mici, și în cazul din urmă cererea poate fi făcută pentru întreagă cantitatea deodată sau pentru părți singuraticice din timp în timp.

Legitimația de cumpărare nu se poate transmite și pe temeiul aceleia poate să cumpere exclusiv numai acela, pe numele căruia este liberată.

Cumpărătorul trebuie să predea legitimația vânzătorului cu ocazia cumpărării; acesta are să o primească și păstreze pentru justificarea proprie.

Dacă posesorul legitimației de cumpărare nu poate să cumpere deodată cantitatea de produse înscrisă în legitimație, el nu poate să folosească această legitimație la cumpărare, ci are să ceară o nouă legitimație. Conform acesteia, nici cumpărătorul nu poate cumpăra mai puțin sau mai mult, nici producătorul nu poate vinde mai puțin sau mai mult, decât cantitatea prevăzută în legitimația de cumpărare.

* Publicată în Nr. 24 al «Rev. Econ.» din a. e.

§ 5. Primpretorele (primarul oraşului) trebuie să poarte asupra legitimaţiilor de cumpărare ce sunt a se liberă pe temeul §-ului 4 o listă alfabetică.

§ 6. Primpretorele poate să dea certificatele necesare la transportarea cantităţii de produse cumpărate, numai dacă vânzătorul arată legitimaţia de cumpărare ce o are dela cumpărător.

III. Certificatul de măcinat.

§ 7. Oricare întreprindere de morărit poate să primească bucate pentru măcinat numai dacă partida produce certificat de măcinat, liberat la aceiaş dată de primăria comunei în care locuieşte şi pentru moara designată de partidă.

Primăria comunală trebuie să controleze, şi cu ocazia liberării certificatelor de măcinat, ca produsele ce i se cuvin fiecărei partide să nu treacă, conform acestei ordonanţe, măsura trebuinţei sale casnice, pe timpul până la 15 August 1917.

§ 8. Partida, care duce măciniş, trebuie să predea întreprinderii de morărit certificatul de măcinat; aceasta are să-l primească şi să-l păstreze. Întreprinderea de morărit are să înainteze la 1 şi 15 a fiecărei luni certificatele de măcinat intrate expozitiei Societăţii pentru produse de răsoiu la care aparţine.

§ 9. Întreprinderile de morărit au să poarte evidenţă cu privire la certificatele de măcinat şi cu privire la prelucrările de produse pe seama partidelor. În această evidenţă proprietarul întreprinderii de morărit trebuie să introducă după categorii toate produsele, şi partidei, care a adus măcinişul să-i libereze o adeverinţă de primire, care să cuprindă datele asupra produselor aduse pentru măcinat

IV. Adeverirea cumpărării de produse din partea Societăţii pe acţii pentru produse de răsoiu, a comisionarilor acestei societăţi şi a negustorului (însoţirii sau cooperativei).

§ 10. Societatea pe acţii pentru produse de răsoiu, comisionarii acestei societăţi, cum şi comercianţii (cooperativa) îndreptăţiţi să cumpere produse de răsoiu în înţelesul §-ului 10 al ordonanţei Nrul 1750/1916 M. E., trebuie să dea producătorului o adeverinţă corăspunsătoare în scris asupra produselor primite. Producătorul are să primească adeverinţa în scris şi să o păstreze pentru legitimarea proprie.

(Se va continua).

Adunaţi urzici!

În urma răsoiului fiind puse piedeci neînlatu-rabile în calea importului de bumbac, ministrul de răsoiu plănuieşte adunarea în mare a cotoarelor de urzici. În scopul acesta, ministrul apelează prin autorităţile administrative, la comune, ca acestea să îndrume pe locuitori, cu deosebire pe copiii de şcoală, ca să ia parte în măsură cât mai mare la adunarea

cotoarelor de urzici necesare pentru pregătirea materialului trebuincios la fabricarea pânzelor de urzici.

Ministrul a dat autorităţilor administrative şi o instrucţie specială asupra modului, cum sunt a se culege urzicile în scopul industrial amintit.

În sensul acestei instrucţii, culegerea urzicilor se face în două stadii şi anume:

a) Prima culegere se face după înflorirea urziciei, adică începând din ultima săptămână a lunii Iulie până la finea lui August.

Urzicile culese înainte de înflorire nu să iau în primire, deci nu au valoare, deoarece coaja cotoarelor încă nu este deplin coaptă.

b) A doua culegere priveşte urzicile, ce cresc după prima culegere, adică lugerii cari au crescut până în Octomvrie şi sunt încă prea fragezi pentru a se putea întrebuiţa la producerea de fuior pentru ţesătorii.

Cotoarele de urzici se pot culege în scop de a câştiga fuior, şi în Octomvrie şi Noemvrie. Ba să pot întrebuiţa, şi deci culege şi iarna cotoarele de urzici, ce să văd ieşite prin zăpadă fie şi pleşuve şi îngheţate — dacă stau oable.

Urzicile, ce în urma îngheţului sunt culcate la pământ şi amestecate cu alte cotoare de buruieni uscate, trecute deja în putreziciune, nu se pot folosi. Cotoarele nefolosibile se pot cunoaşte uşor prin aceea, că atinsă coaja lor cu unghia, îndată se deslipeşte de cotor, fiind putredă şi se slărimă între degete.

Cu cât se apropie mai mult iarna, cu atât sunt expuse urzicile mai mult primejdiei de a fi nimicite de îngheţ; deci culegerea trebuie făcută fără întârziere.

Urzicile se culeg tăindu-le cu cuţitul sau cu se-cerea din faţa pământului; a le smulge cu rădăcină şi a le tăia vârful nu e permis.

Urzicile din prima culegere trebuie lăsate o zi să se vestejească, după aceea să strujesc pentru a le curăţi de frunze. Cotoarele şi frunzele se uscă separat, până atunci, până vor sună a uscate bine.

Cotoarele uscate se leagă în mănunchi. La legare se poate folosi numai sfoară sau cânepă, sârmă la nici un caz.

Cotoarele de urzici, aşă legate, se păstrează în loc uscat, bine aerizat.

Frunzele de urzici trebuie uscate bine şi păstrate în loc uscat, ferit de umezeală, ploaie sau rouă.

Ministrul de răsoiu plăteşte poporaţiunii civile în faţa locului, în comună, pentru 100 kgr. de cotoare de urzici 6 Cor. şi pentru 100 kgr. de frunze de urzici bine uscate, asemenea 6 Cor.

Cotoarele şi frunzele uscate le iau în primire în comună, organele comandamentelor militare de sta-ţiune (Militär-Stations-Commando) din Sibiu, Cluj, Braşov, Alba-Iulia, Murăşoşorheiu, Bistriţa, Orăştie, Székelyudvarhely, Sasşebeş, Bonţhida, Elisabetopole şi Mediaş.

Dacă într'o comună se adună aproximativ 5000 kgr. de cotoare (frunze) de urzici bine uscate, atunci respectiva primărie comunală e îndatorată a raporta aceasta pe formulare anume pregătite, uneia din comandamentele militare amintite mai sus, care se va îngriji de transportarea cotoarelor prin organele sale proprii.

Se observă, că la predare, atât cotoarele cât și frunzele de urzici trebuie să fie bine uscate și scutite de umezeală.

Învățătorii noștri și alți intelectuali ai comunelor noastre rurale vor face un bun serviciu, îndemnând poporul și pe elevii și elevele de școală să se ocupe cât mai intensiv cu culegerea cotoarelor și frunzelor de urzici, care este o ocupațiune ușoară, însă împreună cu câștig destul de frumos. Să se aibă în vedere și nobilul scop, pentru care se folosește materialul câștigat din urzici: fabricarea de îmbrăcăminte pe seama armatei.

AGRICULTURĂ.

Starea viilor. Conform rapoartelor inspectorilor viticultori *viile vor da în anul curent, în general, o recoltă mijlocie.* Este generală plângerea, în țara întreagă, în contra peronosperiei, care a făcut pagube enorme mai ales în viile dela șes. Ici-colea s'a ivit și molia strugurilor, care a împiedecat mult dezvoltarea vițelor. Nu au lipsit în unele ținuturi nici pagubele cauzate de grindină. În deosebi sunt mari pagubele provenite din peronospera, molii și grindină în cercul Szekszárd. Cu toate acestea în unele regiuni, importante din punct de vedere al producției viilor, recolta promite a fi bună, anume în cercul Tapolca și Eger; asemenea se așteaptă o recoltă satisfăcătoare în cercurile Tarczal și Sătmar. Din contră recolta va fi slabă în cercurile Budapesta și Kecskemét și mijlocie în cercurile Pécs, Sopron, Balassa-Gyarmat, Miskolcz, Bergszász și Sănmărtin.

Prețurile, ce se plătesc de prezent pentru vinul din recolta anului 1915, variază între K 115 — K 180 — pro hectolitru.

CRONICĂ.

Donațiunile institutelor de bani pentru scopuri de binefacere de războiu sunt supuse la impozit. Judecătoria administrativă, prin o hotărâre recentă a sa, a enunțat, că sumele dăruite de întreprinderile obligate la publicitate, pentru scopuri de binefacere de războiu sunt supuse la impozit.

Populația lumii. După ultimele recensemente făcute înainte de războiu numărul populației este: în Europa 563,314,200, Asia 898.369,000, Africa 142.594,000, America 180.662,000, Australia 7.378,000, în total deci 1691.332,200.

O centrală pentru îmbrăcăminte, este proiectată a se înființa, după exemplul Germaniei, și în monarhia noastră. Scopul centralei ar fi a mijloci pe seama populației mai sărace îmbrăcăminte necesară, pe lângă preturi moderate.

Reforma monetară din Turcia. Ca bază a sistemului monetar al imperiului turcesc o lege recentă prevede valoarea de aur. Unitatea monetară este Piastru.

Piastru, care stabilește unitatea monetară a valorii de aur, este bătut în nichel și conține 40 Para. Părțile divizionare ale Piastrului sunt 20, 10 și 5 Para bătute în nichel; Piaștrii de 2, 5, 10 și 20 sunt din argint; cei de 25, 50, 100, 250 și 500 Piaștri sunt bătuti în aur.

Sumarul:

Intelectualii noștri și scumpetea traiului. — **Ordonanța guvernului privitoare la cumpărările de bucate și făină.** — **Adunați urzici.** — **Agricultură:** Starea viilor. — **Cronică:** Donațiunile institutelor de bani pentru scopuri de binefacere de războiu sunt supuse la impozit, Populația lumii, O centrală pentru îmbrăcăminte. Reforma monetară din Turcia

„ARIEȘIANA“, institut de credit și economii în Turda.

Concurs.

La subsemnatul institut sunt două posturi vacante, cari se pot ocupa momentan, și anume: unul pentru practicant, absolvent de școalele comerciale, iar altul pentru substitut de contabil.

Practicant cu praxă este preferit.

Reflectanții sunt rugați a-și înainta rugărilor cu documentele recerute direcțiunii noastre, — comunicând și pretensiunile de salariu, — cu posibilă urgență.

Turda, la 3 Iulie 1916.

„Albina“, institut de credit și de economii în Sibiiu.

Publicațiune.

în sensul §-ului 29 al art. de lege XXXVI : 1876,

1. Suma scrisurilor fonciare în circulațiune la 30 Iunie 1916 . . . . . K 10.655,000.—
2. Suma împrumuturilor hipotecare, ce servesc drept garanție la scrisurile fonciare „ 10.993,639-99
3. Valoarea realităților, ce servesc de acoperire la împrumuturile hipotecare . . „ 43.618,149.—
4. Suma Fondului special de garanție al scrisurilor fonciare . . . . . „ 3.000,000.— care se administrează separat și este plasat în următoarele efecte:

- Nom. K 1.000,000 Impr. de războiu ung. 6%
- „ „ 300,000 Scrisuri fonciare de 4½%
Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár.
- „ „ 500,000 Scrisuri fonciare de 4½%
Magyar Általános Takarékpénztár r. t.
- „ „ 400,000 Scrisuri fonciare de 5%
„Hermannstädter allgemeine Sparkassa“.
- „ „ 500,000 Scrisuri fonciare de 5%
„Boden - Creditanstalt“, Sibiiu.
- „ „ 600,000 Scrisuri fonciare de 4½%
„Pesti magyar kereskedelmi bank“.

Sibiiu, 5 Iulie 1916.

Direcțiunea.

„Albina“, institut de credit și economii în Sibiiu.

A XXIX-a tragere la sorți publică

a Scrisurilor fonciare de 5% în florini ale Institutului de credit și de economii «Albina» a urmat în 28 Iunie 1916 în prezența Domnului notar public regesc Gavriil Zăgoni, a trei membri din consiliul de administrațiune și a comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras în valoare totală de florini 33,000 următorii numeri:

à fl. 500 Nr.: 226, 229, 234, 261, 276, 305, 330, 331, 340, 353, 362, 386, 419, 427, 449, 459, 480, 486, 495, 498, 555, 569, 572, 605, 606, 739, 748, 774, 829, 868, 1029, 1024, 1120, 1123.

à fl. 1000 Nr.: 158, 189, 208, 210, 278, 281, 469, 480, 505, 528, 601, 638, 662, 767, 780, 810.

a VIII-a tragere la sorți publică

a scrisurilor fonciare de 4½%. S'au tras în valoare totală de Coroane 35,000 următorii numeri:

à K 500 Nr.: 101, 106.

à K 1000 Nr.: 43, 87, 165, 180, 265, 304.

à K 2000 Nr.: 54, 122, 199, 221, 247, 346, 530, 594, 648, 656, 739, 802, 950, 1043.

Cu începere dela 1 Ianuarie 1917 aceste scrisuri fonciare se răscumpără la Cassa institutului în Sibiiu, la Filialele sale în Brașov, Elisabetopol, Lugoș, Medias și Murăș-Oșorhei, la K. k. priv. Bank, Wechselstuben-Actien-Gesellschaft «Mercur» și la Wiener Bank-Verein în Viena, precum și la Pester ungarische Commercial-Bank în Budapesta, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; însă se pot răscumpără și mai nainte oricând prin escontare, sau se pot schimba cu alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu 1 Ianuarie 1917 înceată interesele lor mai departe, și cupoanele de interese scadente mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai nainte nu s'au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele:

de 5% a fl. 500 Nr.: ¹⁹¹³ 159, 270, 302, ¹⁹¹⁴ 376, ¹⁹¹¹ 490, ¹⁹¹³ 492, 493, 549, ¹⁹¹⁴ 627, ¹⁹¹¹ 675, ¹⁹¹³ 679, 813, ¹⁹⁰⁹ 1114.

à fl. 1000 Nr.: ¹⁹¹⁴ 173, 216, 327.

de 4½%: à K 500 Nr.: ¹⁹¹³ 28, ¹⁹¹² 118, ¹⁹¹⁴ 119, ¹⁹¹² 133, ¹⁹¹³ 137, 139.

à K 1000 Nr.: ¹⁹¹³ 297.

à K 2000 Nr.: ¹⁹¹² 371, 1088,

Sibiiu, în 28 Iunie 1916.

(100)

Direcțiunea.